2026.

euro | guidance

КАРИЈЕРА И МОБИЛНОСТ

БИЛТЕН БР. 13.

- **Новине у погледу унапређења квалитета услуга каријерног вођења и саветовања**
- **Од идеје до резултата: Инспиративне праксе које су обележиле Национално такмичење у области КВиС**
- ***Europass* документ о мобилности – нов начин израде и смернице**
- ***Eurodesk* – Твој водич ка новим приликама и искуствима**

НОВЕ ИНИЦИЈАТИВЕ, ВЕСТИ И ДОГАЂАЈИ ИЗ ОБЛАСТИ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА У СРБИЈИ И ЕВРОПИ.

ИМПРЕСУМ

БИЛТЕН „КАРИЈЕРА И МОБИЛНОСТ“
БР. 13 – ОКТОБАР 2026.

БИЛТЕН НАЦИОНАЛНОГ ЦЕНТРА ***EUROGUIDANCE*** МРЕЖЕ У СРБИЈИ

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР: Рамона Бацељ, Милена Мирић, Сара Ристић, Анђелка Радовановић, Даница Шћепановић, Ведрана Марковић, Марија Филиповић Ожеговић, Марко Банковић, Ивана Вулић Шимшић, Сања Савић, Софија Милогорић, Софија Каралић
ДИЗАЈН И ПРИПРЕМА ЗА ШТАМПУ: Фондација Темпус
ЛЕКТУРА: Соња Радојевић Секуловић
ИЛУСТРАЦИЈЕ: ***freepik, pexel***

Суфинансира Европска унија

Овај документ је финансиран средствима Европске уније. Публикација одражава само становишта аутора и не нужно становишта Европске уније и Извршне агенције за образовање и културу *(EACEA)*. Европска унија и *EACEA* се ни под којим условима не могу сматрати одговорнима за садржину документа.

Драге колегинице и колеге,

Велико нам је задовољство да с вама поделимо *13. издање Билтена „Каријера и мобилност“*. Као и претходних година, билтен представља информације и занимљивости о новим ресурсима, алатима и активностима развијеним како на националном, тако и на међународном нивоу.

У овом броју, имаћете прилике да се упознате са новим *Оквиром за развој политика у области целоживотног вођења* који је Европски центар за развој стручног образовања – *CEDEFOP* објавио у марту 2026. године. Представићемо вам и нове Стандарде компетенција каријерних практичара дефинисане *Правилником о стандардима услуга КВиС,* који је у претходном периоду развијен у оквиру међусекторске радне групе којом координира Канцеларија за дуално образовање и НОКС. У оквиру овогодишњег издања Билтена, имаћете прилику да се детаљније упознате и са темама попут досезања и активације младих из NEET категорије, као и препорукама за превазилажење родних стереотипа у избору занимања и препорукама за смањење ризика од раног напуштања школовања. Представићемо вам победнике Националног такмичења добрих пракси у области КВиС, као и нове публикације, догађаје и иницијативе који су обележили област каријерног вођења у претходном периоду.

Како је од јуна ове године у примени *нова процедура за издавања Europass документа о мобилности,* припремили смо детаљан водич који може да вам помогне у процесу издавања овог документа.

У оквиру дела посвећеног мобилности, представићемо вам новости и догађаје у оквиру *DiscoverEU* иницијативе и *Eurodesk* мреже, као и нове могућности за размене у оквиру *CEEPUS* програма. Пренећемо вам и утиске са међународног догађаја који је у оквиру Европске недеље младих одржан током априла у Бриселу (Белгија).

Надамо да ће вам представљене новости, ресурси и алати бити занимљиви, те да ће вам користити у даљем раду у области каријерног вођења и саветовања. Ми настављамо да пратимо актуелности како бисмо могли да их делимо са вама и на тај начин заједнички радимо на унапређењу праксе.

Срдачан поздрав до наредног издања,

Тим *Euroguidance* центра

САДРЖАЈ

Новине у погледу унапређења квалитета услуга каријерног вођења и саветовања 6

Од идеје до резултата: Инспиративне праксе које су обележиле Национално такмичење добрих пракси у области КВиС 2026 16

Преглед одржаних догађаја и нових иницијатива на међународном нивоу 22

Догађаји и иницијативе на националном нивоу 34

***Europass* документ о мобилности – нов начин израде и смернице** 38

МОБИЛНОСТ 42

НОВИНЕ У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА УСЛУГА КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

Шта доноси нови оквир за целоживотно вођење? Смернице за развој политика у области каријерног вођења и саветовања

У светлу брзих и честих промена у свету рада, као и потребе за континуираним прилагођавањем, целоживотним учењем и развојем вештина, каријерно вођење види се као важан механизам подршке појединцима различитог узраста да одговоре на вишеструке изазове с којима се у погледу образовања и запошљавања суочавају. Имајући у виду да се квалитетни системи каријерног вођења заснивају на квалитетним политикама за развој и реализацију услуга, Европски центар за развој стручног образовања (енгл. *European Center for Development of Vocational Training – CEDEFOP*) представио је у марту 2026. године ***нови Оквир за целоживотно вођење.*** Документ доноси 18 смерница за унапређење политика и система у области КВиС, а у наставку представљамо кључне принципе на којима се заснивају препоруке за развој политика у свим секторима у којима се спроводе услуге КВиС.

Документ је у целини доступан на енглеском језику на линку *cedefop.europa.eu/files/3098_en.pdf.*

Вештине управљања каријером

Истицањем вештина управљања каријером као централног концепта у оквиру КВиС, уочава се тенденција ка оснаживању корисника да преузме активну улогу у виду истраживања и критичког разматрања прикупљених информација, као и преузимања личне одговорности за доношење каријерних одлука. Наведено покреће корисника да се чешће укључује у различите облике неформалног и искуственог учења, те да континуирано разматра начине на које може да превазиђе изазове с којима се суочава на свом каријерном путу.

Доступност услуга КВиС

Развој услуга КВиС које омогућавају приступ и укљученост корисника из различитих друштвених група, различитог узраста и каријерних потреба, истиче се као једна од најважнијих смерница. У складу с тим, креирање квалитетних програма образовања за каријеру, који су у школске програме укључени од најранијег узраста, види се као веома важно. Истиче се значај видљивости и промоције услуга путем различитих канала комуникације, те спровођење услуга путем различитих облика рада. У фокусу су холистички и индивидуални приступ кориснику, у циљу креирања и прилагођавања услуга у складу с потребама конкретног корисника.

Осигурање квалитета услуга КВиС

Развој стандардизованих принципа за осмишљавање и спровођење услуга путем јасно дефинисаних процедура, циљева и исхода види се као основ за развој квалитетне и одговорне праксе. У циљу осигурања квалитета услуга КВиС, истиче се развој стандардизованих алата за праћење и евалуацију активности те коришћење прикупљених података у циљу унапређења услуга и активности. Како су практичари препознати као кључни носиоци активности, као важан механизам за осигурање квалитета истиче се и континуирано улагање у професионални развој практичара који спроводе услуге КВиС.

Сарадња и координација

Међусекторска сарадња у осмишљавању и спровођењу услуга КВиС на локалном и ширем нивоу препозната је као веома важна. Како би се корисницима пружила адекватна подршка у различитим фазама процеса КВиС, истиче се значај сарадње каријерних практичара с представницима других релевантних служби и представника локалне заједнице. Предлаже се развој система за координацију спровођења услуга и активности КВиС те развој стандардизованих докумената и процедура којима се регулише начин на који се ове услуге спроводе.

Каријерно информисање

Како је циљ каријерног вођења доношење одлуке засноване на валидним, провереним и ажурираним информацијама, каријерно информисање истакнуто је као основна услуга у области КВиС. Сходно томе, посебна пажња посвећена је прикупљању информација из релевантних извора информисања, а практичари се позивају да кориснике усмеравају да информације претражују путем стандардизованих база података о свету образовања и рада (енгл. *Labour Market Information – LMI*). У светлу све веће доступности различитих информација, важан део рада практичара у оквиру каријерног информисања односи се на подршку корисницима у критичком разматрању и сврсисходној употреби прикупљених информација. Као важан извор информисања о свету рада и образовања наводи се искуствено учење укључивањем у различите облике активности у којима корисници имају прилику да образована и животна искуства повежу са светом рада.

Информационо-комуникационе технологије у области КВиС

Развој нових технологија донео је и нове алате у области КВиС. Дигитализацијом алата унапређена је ефикасност КВиС услуга и омогућила доступност услуга знатно већем броју корисника, али је донела и нове изазове с којима се практичари суочавају. Сходно томе, као важан део компетенција практичара препознате су дигиталне вештине и способност прилагођавање услуга КВиС различитим форматима. Одговоран и савестан приступ базама података и критичко разматрање информација прикупљених из различитих извора информисања неопходни су у циљу развоја квалитетне и одговорне праксе.

Професионални развој каријерних практичара

Континуирано улагање у професионални развој каријерних практичара препознато је као део механизма за осигурање квалитета услуга КВиС. Посебно се истиче дефинисање стандарда квалификација и компетенција које је неопходно да практичари поседују како би ефикасно спроводили активности и услуге КВиС. Прецизније, описом неопходних компетенција требало би да буду обухваћени практичари који осмишљавају и спроводе услуге КВиС, али и други релевантни актери који су укључени у рад са корисницима у области КВиС. Предвиђене су опште компетенције, које су неопходне свим практичарима, као и специјализоване компетенције важне практичарима који раде са корисницима из посебно осетљивих група, у специфичном контексту рада и слично. У циљу развоја компетенција предлаже се и подстицање практичара на рад у различитим секторима и контекстима рада како би стекли прилику за развој различитих вештина и искуство у раду с различитим корисницима.

Социјална инклузија корисника из осетљивих група

Каријерно вођење препознато је као механизам за социјалну инклузију корисника из осетљивих група, посебно младих у ризику и младих из *NEET* категорије. Штавише, каријерна подршка младима из осетљивих група види се као део пакета услуга подршке младима у заједници. С тим у вези, истиче се значај сарадње каријерних практичара са представницима других релевантних служби из локалне заједнице у циљу пружања свеобухватне подршке корисницима. У погледу услуга КВиС, образовање за каријеру види се као део мера превенције раног напуштања школовања, а индивидуализована подршка и информисање о подстицајним мерама за самозапошљавање и учешће у програмима за унапређење и развој вештина препознати су као важан елемент оснаживања и подршке младима при изласку у свет рада.

Стандарди услуга каријерног вођења и саветовања: компетенције практичара у фокусу

Како су каријерни практичари у различитим секторима препознати као кључни носиоци активности каријерног вођења и саветовања, континуирана подршка развоју компетенција практичара истиче се као један од основних елемената за развој квалитета услуга и активности КВиС. Сходно томе, компетенције практичара у фокусу су новог ***Правилника о стандардима услуга КВиС*** који је у претходном периоду развијен у оквиру међусекторске радне групе којом координира Канцеларија за дуално образовање и НОКС.

Опште компетенције сматрају се неопходним за рад свих каријерних практичара, независно од организације, области рада и циљне групе с којом раде, док су у оквиру *специфичних компетенција* прописана стручна знања, вештине и ставови које практичар треба да има како би спроводио сваку појединачну услугу КВиС.

Опште компетенције

Препознавши важност улоге коју практичари имају у процесу подршке корисницима у доношењу одлука о наредном кораку у каријери, Правилник полази од персоналних компетенција практичара. Тако се од каријерног практичара очекује да континуирано развија осетљивост за потребе корисника и пуну свесност о сопственим ставовима, вредностима и начинима понашања, као и да преиспита како наведено може да обликује начин на који разуме каријерну ситуацију корисника и спроводи интервенције у процесу КВиС. Практичари се позивају на савесно и одговорно поступање са подацима о корисницима, као и алатима и ресурсима које користе. Сходно томе, приступ кориснику одликују емпатија, оснаживање и континуирана подршка, те ширење мреже сарадника и прилагођавање метода и алата како би се кориснику пружила адекватна подршка у различитим фазама процеса КВиС. Етично поступање препознато је као основна компонента у раду практичара те је, у сарадњи Агенције за квалификације и пројекта Знањем до посла, развијен и документ у коме су приближније описани Етички принципи за каријерне практичаре, који је у целини доступан на линку *znanjemdoposla.rs/wp-content/uploads/2025/11/Eticki-principi-za-karijerne-prakticare.pdf.*

У светлу целоживотног учења, посебна пажња посвећена је континуираном професионалном развоју каријерних практичара путем различитих облика учења и развоја компетенција.

Када је реч о развоју и организацији услуга КВиС, посебан значај придаје се унапређењу доступности и видљивости услуга коришћењем различитих ИКТ алата и канала комуникације прилагођених потребама корисника и контексту у коме практичар спроводи услуге. Континуирано праћење и евалуација процеса и систематично вођење база података о корисницима и спроведеним активностима истичу се као важни елементи унапређења квалитета и даљег развоја услуга КВиС. Сходно томе, континуирани развој дигиталних компетенција практичара види се као један од неопходних услова за развој ефикасне и одговорне праксе.

Компетенције за каријерно информисање

Како се каријерно информисање сматра основном услугом КВиС, компетенције везане за ову услугу чине се неопходним за све каријерне практичаре. У складу са новим Правилником, улога практичара у процесу каријерног информисања јесте двојака: практичар пружа информације и фасилитира процес информисања. Сходно томе, од практичара се очекује да користи различите алате и канале комуникације, да припрема информативне материјале, те да упућује корисника на релевантне ресурсе на којима самостално може да пронађе информације. Паралелно с тим, улога практичара огледа се у подршци кориснику да критички разматра прикупљене информације, да их повезује и користи у циљу решавања каријерног проблема с којим се актуелно суочава.

Компетенције за каријерно саветовање

Како каријерно саветовање представља уже-стручну активност која од практичара захтева специфичне компетенције везане за процену и саветодавни рад, у оквиру новог Правилника дефинисане су специфичне компетенције намењене практичарима који обављају послове у овој области. Као почетна фаза у процесу саветовања наводи се успостављање саветодавног односа, након чега следи процена потреба и карактеристика корисника како би се дефинисао каријерни проблем и даљи циљеви у раду. Уколико се приликом процене користе батерије психолошких тестова, ову врсту инструмената могу да користе само практичари са квалификацијом психолога. Важна улога практичара огледа се у подршци кориснику да сагледа резултате процене, те да потом дефинише каријерне циљеве и осмисли кораке које је потребно да преузме како би те циљеве спровео у дело. Континуирана подршка, праћење и прилагођавање рада потребама корисника и темпу којом напредује неопходни су током читавог процеса саветовања. Стога је веома важно да практичари који пружају ову услугу развијају вештине саветодавног рада, као и да имају прилику за даљи развој супервизијом, вршњачком подршком и другим облицима учења и усавршавања.

Компетенције за образовање за каријеру

У погледу образовања за каријеру, улога практичара огледа се првенствено у организацији различитих могућности за неформално и искуствено учење у циљу подршке корисницима да се упознају са светом рада и развију вештине управљања каријером. Како се при том мисли на разноврсне облике активности, од искуствених радионица до сенке на послу, компетенције практичара обухватају организационе вештине, развој сарадње са представницима привреде и локалне заједнице, као и вештине радионичарског рада и фасилитације групне дискусије. У циљу унапређења квалитета и прилагођавања активности потребама корисника, практичари се позивају да користе различите методе за праћење и евалуацију процеса и активности које спроводе.

Компетенције за КВиС у процесу ППУ

Препознавши значај каријерног вођења у процесу признавања претходног учења (ППУ), у новом Правилнику описане су и специфичне компетенције намењене каријерним практичарима који раде у организацијама/установама са статусом ЈПОА које имају одобрење за спровођење процеса ППУ. Компетенције практичара који реализују активности у оквиру ове услуге обухватају информисање корисника о самом процесу ППУ и неопходној документацији, подршку у изради портфолија корисника и сарадњу са различитим актерима укљученим у процес ППУ. Улога практичара огледа се у пружању подршке кориснику током читавог процеса, са посебним нагласком на подршци у фазама процене током поступка ППУ.

Текст представља компетенције каријерних практичара дефинисане Правилником о стандардима услуга КВиС који је у претходном периоду развијен у оквиру међусекторске радне групе којом координира Канцеларија за дуално образовање и НОКС.

Уз Правилник о стандардима услуга КВиС у претходном периоду, развијени су и водичи за примену стандарда КВиС у различитим секторима. Водиче за примену стандарда КВиС у области образовања развио је тим Фондације Темпус током школске 2025/26. године, у оквиру пројекта ПРОДУАЛНОК који, уз подршку Владе Швајцарске, спроводи Канцеларија за дуално образовање и НОКС. Водичи представљају важан ресурс за подршку запосленима у основним и средњим школама, установама/организацијама за образовање одраслих и универзитетским/факултетским каријерним центрима у развоју и унапређивању услуга каријерног вођења/професионалне оријентације. Водичи нуде смернице, примере добре праксе и приказ ресурса намењених каријерним практичарима који спроводе активности КВиС/ПО, као и руководиоцима установа и организација који су препознати као важна подршка у развијању квалитетне праксе КВиС/ПО у образовању. Посебан допринос изради водича дали су каријерни практичари који су у различитим фазама давали повратне информације на теме и садржаје представљене у Водичима. Поред водича намењених образовању, у оквиру истог пројекта ПРОДУАЛНОК, припремљени су и водичи за секторе запошљавања и омладинског рада.

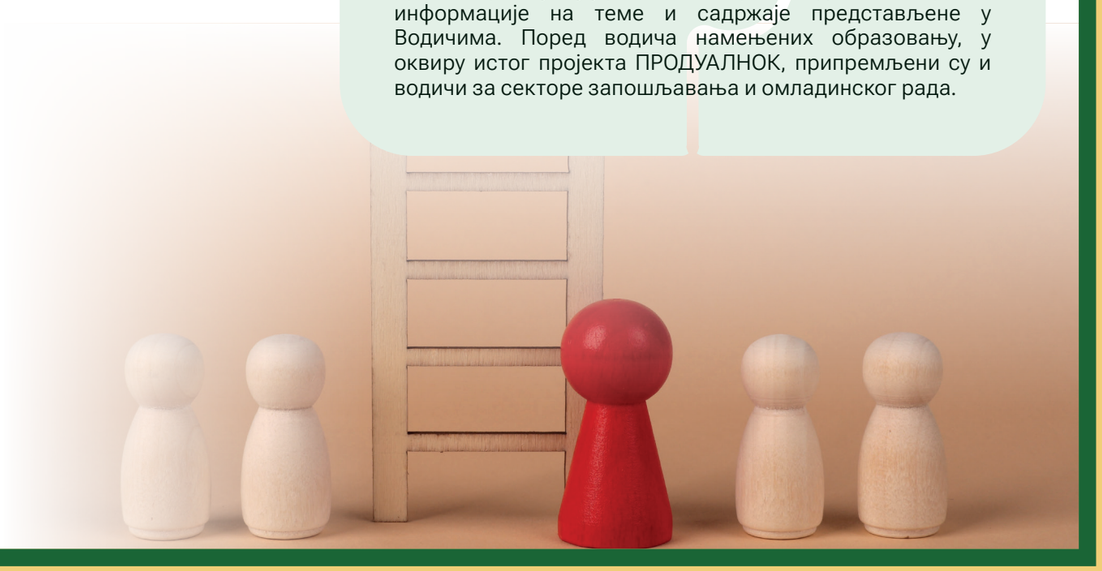

Родни стереотипи у избору занимања и ризик од раног напуштања школовања – нове анализе и предлози мера

У оквиру образовних политика, дуго је препознат изазов раног напуштања школовања, посебно ученика из одређених група, као и присуства родних стереотипа у избору занимања. Међутим, и даље су у недовољној мери развијени одговори на ове негативне трендове: анализе, препоруке на основу њих и примена делотворних мера.

Овај негативни тренд посебно погађа девојчице – родни стереотипи у значајној мери обликују њихов каријерни пут, а ученице су у већем ризику од осипања из система формалног образовања. Доступни статистички подаци на националном и европском нивоу указују да је родна сегрегација у образовању изражена у значајној мери (нпр. Бабовић и Петровић, 2021)[1]. Негативне последице ове сегрегације се касније преливају и на тржиште рада, што се најјасније види у мањој заступљености девојчица и жена у секторима и занимањима повезаним са информационо-комуникационим технологијама: жене су у 2024. години представљале само 23.3% ИКТ професионалаца у Србији (према подацима Републичког завода за статистику[2]).

Зато је управо ова група била у фокусу недавних истраживања а са циљем стицања увида у факторе који утичу на њихов образовни пут и каријерне одлуке. Овај текст доноси кратак приказ студија спроведених током 2025. године које осветљавају неке од фактора који утичу на рано напуштање школовања или родну неравноправност у избору занимања. Поред налаза и увида које су поделили учесници истраживања, вредност ових иницијатива је и у конкретним мерама предложеним за различите актере који могу да утичу на даље обликовање овог тренда: институције, породице, школе, али и саме наставнике – каријерне практичаре.

Осипање девојчица из система образовања у Републици Србији

Током 2025. године, Београдска отворена школа (БОШ) спровела је истраживање о ризицима осипања девојчица из система образовања, а са циљем стицања дубљег увида у факторе који утичу на рано напуштање школовања, као и разумевање постојећих механизама и пракси за његово спречавање.

Анализирајући доступне статистичке податке, постојећа истраживања, али и на основу интервјуа са представницима основних и средњих школа у Србији, као и представницима организација цивилног друштва, аутори истичу кључне налазе на основу којих треба да се осмисле, планирају и спроведу мере за превенцију раног напуштања школовања. Пре свега, праћен је утицај рода, етничке припадности, типа насеља и доступне подршке цивилног друштва на степен ризика од осипања.

Девојчице ромске националности се суочавају са значајним ризиком од раног напуштања школовања. Као најзначајнији фактор издваја се генерацијско сиромаштво и лоши физички услови у којима девојчица немају простора ни времена да се посвете домаћим задацима и другим облицима учења. Зачарани круг сиромаштва има дугорочне хроничне негативне ефекте – ове девојчице често немају помоћ, подршку ни узоре у породици и заједници, с обзиром на то да су и њихови родитељи (посебно мајке) нешколовани или су рано напустили прве нивое образовања.

С друге стране, учесници су поделили и примере смањења броја ученица које су напустиле образовање, односно примере оних које завршиле основну школу, као и оних које су наставиле своје образовање у вишим нивоима школовања. Ти примери су већином засновани на мотивацији и труду појединих наставника који су освешћеним, флексибилним и родно-сензитивним методама успели да подрже своје ученице да успешно заврше школовање. Ове праксе укључују: механизме ране идентификације ученика у ризику од раног напуштања школовања, израду прилагођеног плана и мера превенције, допунску наставу, менторску подршку и различите ваннаставне активности.

Публикација је доступна за преузимање у целини на линку: *bos.rs/rs/publikacije/20/2133/osipanje-devojcica-iz-sistema-obrazovanja-u-republici-srbiji-2025.html*

Предлог мера за превенцију осипања ученица из образовног система, настале на основу овог истраживања доступне су у публикацији на линку: *bos.rs/rs/publikacije/20/2139/predlog-mera-za-prevenciju-osipanja-ucenika-i-ucenica-iz-obrazovnog-sistema-2025.html*

Девојчице у ИКТ професијама: Каријерно одлучивање и родни стереотипи

У циљу свеобухватнијег разумевања фактора који утичу на значајно мањи број жена и девојчица у сектору информационо-комуникационих технологија, спроведена је анализа у оквиру пројекта Фонда уједињених нација за децу *(UNICEF)* и Министарства информисања и телекомуникација Републике Србије, а анализу је урадио тим *SeConS* – Група за развојну иницијативу.

Истраживањем је издвојено неколико група фактора који утичу на одлучивање девојчица и жена за запослење у ИКТ сектору: индивидуални, институционални, фактори повезани са тржиштем рада у ИКТ сектору, утицај вршњачких група и утицај родних стереотипа. Важан налаз указује да већ на узрасту 10-14 година девојчице нису информисане о ИКТ професијама, већ до њих углавном долазе информације о професијама које се сматрају погодним за жене. Оне ученице које се одлуче за образовање у овој области истичу као посебно значајну подршку родитеља, као и примере из блиске околине, попут сестре или познанице која ради у ИКТ професији. Ипак, нису сви родитељи у довољној мери информисани о овим професијама и доступни на прави начин као подршка својој деци при доношењу каријерних одлука, те је важно да постоји системска, институционална подршка девојчицама на овом путу.

У школском систему, девојчице као значајан позитиван фактор издвајају мотивишућег и подржавајућег наставника, док као препреку виде лошу опремљеност школских просторија потребним дигиталним алатима.

[1] Бабовић, М. и Петровић, М. (2021.) Индекс родне равноправност у Републици Србији 2021: Дигитализација, будућност рада и родна равноправност. Београд: Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије. *https://www.stat.gov.rs/media/343261/indeks_rodne_ravnopravnosti_u_rs_2021.pdf*

[2] Републички завод за статистику [РЗС]. (2024). Статистика образовања. *https://data.stat.gov.rs/Home/ Result/11040104?languageCode=sr-Latn*

Међутим, наставници који су учествовали у истом истраживању истичу да им је потребна едукација како би унапредили сопствене ИКТ компетенције те могли да пруже одговарајућу подршку својим ученицама и ученицима. Поред тога, истичу да би корисна била и едукација о родној равноправности како би подршка намењена ученицама заправо била прилагођена и сврсисходна. Посебно важан податак за каријерне практичаре јесте да ученице које су учествовале у истраживању нису користиле каријерне саветодавне услуге. Разлог може да буде недовољна информисаност о њима или недоступност ових услуга у њиховој средини.

Када се ипак запосле у ИКТ професији, жене наводе да директна дискриминација није честа, али латентна (индиректна) јесте. Она се углавном огледа у расподели задатака и начину вредновања рада, због чега жене имају утисак да морају више да доказују своје способности надређенима, него њихове колеге.

На основу спроведеног истраживања, аутори су формулисали седам скупа препорука, од којих су за КВиС практичаре посебно релевантна следећа три:

1. Унапређење програма подршке за развој дигиталних компетенција. Овај скуп препорука се односи на обезбеђивање квалитетних дигиталних ресурса и програма у образовним установама, са фокусом на равномерну доступност свим ученицима, па и девојчицама.
2. Унапређење дигиталних компетенција и свести о родној равноправности код наставника. Овај скуп препорука истиче потребу за континуираном едукацијом наставника о значају дигиталних вештина, постојању родних неједнакости и значају унапређења равноправности међу ученицима као подршка девојчицама приликом избора каријере.
3. Већа доступност ваннаставних програма и каријерног саветовања. Овај скуп препорука усмерен је на ширење доступности квалитетних ваншколских ИКТ активности и професионалног саветовања, посебно у срединама где такве услуге нису довољно присутне.

Поред резултата анализе спроведеног истраживања и препорука, у оквиру публикације могу да се прочитају и кратки прикази примера добрих пракси, политика и програма спроведених у државама Европске уније, Азије, Канаде и САД, а са циљем подстицања девојчица и жена за учешће у ИКТ сектору.

На крају, важно је да се истакну примери девојчица и жена које, упркос описаним структуралним препрекама и родним предрасудама, бирају и успешно раде у ИКТ професијама. Као главни разлог, ове учеснице истичу привлачност професије: флексибилно радно време, знања која пружа, континуирано усавршавање, те високу зараду.

Пун назив анализе је „Премошћавање родног јаза: Разумевање и подстицање интересовања и учешћа девојчица и младих жена у образовању и каријерама у области информационо-комуникационих технологија у Србији“ и доступна је за преузимање на овом линку: *unicef.org/serbia/publikacije/premo%C5%A1%C4%87avanje-rodnog-jaza*

Од досезања до активације: нови приступ подршци NEET младима и другим теже запошљивим лицима

У нашој земљи се последњих година активно развијају политике усмерене ка младима који нису запослени, нису укључени у образовање нити похађају обуке (тзв. *NEET – Not in education, employment or training*) у оквиру Гаранција за младе. Истовремено, међународне организације све више указују да традиционалне мере запошљавања нису довољне за оне који су дуго ван система. Ако погледамо неке од актуелних публикација на ову тему – **Модел за досезање и активацију NEET младих и Модел за досезање и активацију теже запошљивих лица,** развијене уз подршку УНИЦЕФ-а, и најновији приручник Међународне организације рада (*International Labour Organization- ILO*) ***Handbook on NEET Policies*** – можемо да закључимо да успешна активација почиње много пре запошљавања: досезањем до оних којима је подршка најпотребнија.

Како доћи до младих којима је помоћ најпотребнија?

Национални Модел за досезање и активацију *NEET* младих, развијен у сарадњи Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Националне службе за запошљавање (НСЗ), са организацијама цивилног друштва и међународним партнерима, полази од чињенице да велики број младих није регистрован ни у једној институцији и због тога остаје ван домашаја постојећих програма запошљавања. Зато уводи концепт **досезања** *(outreach)* – проактивног проналажења младих у локалним заједницама, уместо чекања да они сами потраже помоћ.

Модел истиче да *NEET* млади нису хомогена група. Разлози због којих су ван образовања и тржишта рада веома су различити – од сиромаштва и раног напуштања школовања до здравствених проблема, породичних обавеза или губитка поверења у институције. Због тога подршка мора да буде прилагођена потребама појединца и заснована на индивидуалном плану активације.

Како ниједна институција не може сама да одговори на тако сложене потребе корисника, посебан акценат стављен је на сарадњу Националне службе за запошљавање, центара за социјални рад, школа, локалних самоуправа, здравствених установа и организација цивилног друштва.

Важно је успоставити однос поверења

Модел за досезање и активацију теже запошљивих лица, развијен уз подршку УНИЦЕФ-а, надовезује се на овај приступ на основу искуства рада с младим Ромима и другим вишеструко искљученим групама.

Најважнија порука овог документа јесте да досезање није једнократна активност, већ процес изградње односа поверења. Код младих који имају искуство сиромаштва, дискриминације или дуготрајне искључености, први корак често није пријава на евиденцију незапослених, већ разговор са особом којој верују.

Зато важну улогу имају омладински радници, ментори и организације цивилног друштва које познају локалну заједницу и могу да успоставе први контакт са младима. Њихова подршка често представља мост између корисника и институција, олакшавајући укључивање у образовање, обуке или програме запошљавања.

Шта кажу међународна искуства?

Најновији приручник Међународне организације рада потврђује да се овакав приступ примењује широм Европе и света. Стручњаци из ове организације препоручују рано препознавање младих у ризику, активно досезање оних који нису у контакту са институцијама, координацију различитих служби и континуирано менторство током процеса активације.

Приручник посебно наглашава да успех програма не треба да се мери само бројем запослених, већ и дугорочним резултатима – повратком у образовање, стицањем нових вештина, одрживим запослењем и већом социјалном укљученошћу.

Разматрајући ову тему кроз призму поменутих докумената али и искустава на националном и међународном нивоу, може да се закључи да активација није једнократна мера, већ процес који почиње проналажењем особа које су остале ван система, наставља се изградњом поверења и индивидуалном подршком, а успешан је само ако у њему сарађују институције, локална заједница и организације цивилног друштва.

То је посебно важно у контексту Гаранције за младе, чији успех не зависи само од броја понуђених радних места или обука, већ од могућности система да допре до оних који помоћ најређе траже.

Најважнија порука ових докумената јесте да одржива активација не значи само запослити младу особу. Она подразумева стварање услова да се млади поново укључе у образовање, тржиште рада и друштвени живот. У том случају може да се говори о инклузивним политикама запошљавања.

Од идеје до резултата: Инспиративне праксе које су обележиле Национално такмичење у области КВиС

Euroguidance центар у Србији успешно је спровео још једно Национално такмичење добрих пракси у области каријерног вођења и саветовања (КВиС). Као део шире европске иницијативе, ово такмичење повезује национални *Euroguidance* центар у Србији са националним центрима из Чешке, Словачке, Летоније, Мађарске и Пољске. Главни циљ такмичења је да се истакну најиновативније услуге, алати и материјали који доприносе развоју система каријерног вођења и саветовања у целини.

Овогодишњи конкурс, који је био отворен од 9. марта до 21. маја 2026. године, наишао је на велики одзив каријерних практичара и организација из целе земље, што је резултирало са чак 29 пристиглих пријава.

Стручна комисија имала је озбиљан задатак да међу бројним квалитетним идејама препозна оне које се истичу посебним квалитетом и иновативношћу. Комисију су чинили представници Министарства просвете, Министарства туризма и омладине, Агенције за квалификације, Канцеларије за дуално образовање и НОКС, Београдске отворене школе, као и представници *Euroguidance* центара из Србије и Хрватске.

Након детаљног прегледа и процене свих пријава, комисија је донела одлуку да четири пријаве буду награђене, шест добије посебно признање, док су четири пријаве заслужиле похвалницу.

У наставку представљамо детаљан преглед и главне закључке о награђеним примерима добре праксе:

Прва награда додељена је пракси под називом **„Моја каријера на путу до хероја v.3.0 - прилагођени модел све на једном месту за запошљавање младих Рома и Ромкиња из НЕЕТ категорије“** Центра за омладински рад из Новог Сада.

Друга награда додељена је пракси под називом **„Програм запошљавања особа са инвалидитетом на отвореном тржишту рада“**, Форума младих са инвалидитетом из Београда.

Трећу награду деле две праксе: платформа под називом **„*Career Launch* - платформа за онлајн бесплатно каријерно саветовање“,** удружења Каријерни почетак из Лаћарка и програм **„Каријерно вођење за сигурне изборе - подршка останку у образовању кроз транзициони клуб“,** Техничке школе из Књажевца.

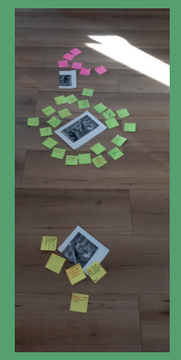

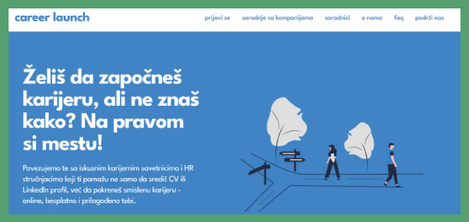

Признања су додељена следећим праксама: пракси под називом **„Креирај свој каријерни пут“,** Новосадског едукативног центра, за успешно коришћење могућности Еразмус+ програма у сврху подршке младима у развоју вештина управљања каријером; пракси под називом **„Каријерна стаза - млади на правом путу“,** удружења *Business Inovation Programs - BIPS,* за активан допринос међусекторској сарадњи у циљу каријерне подршке младима на локалном нивоу; пракса **„Искуствено учење и вршњачко менторство као алати каријерне интеграције младих из осетљивих група“,** Школе за основно и средње образовање „Вожд“ из Београда и **„Академија пословних вештина за жене са инвалидитетом“,** Форума младих са инвалидитетом, додељено је признање за успешно интегрисање каријерног вођења и саветовања као механизма за социјалну инклузију припадника из осетљивих група; пракси под називом **„*CV* клиника“** Центра за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду додељено је признање за континуитет у спровођењу и квалитативном развоју услуга КВиС, док је пракси под називом **„Интегрисани модел каријерног вођења, запошљивости и оснаживања студената“,** Академије струковних студија Јужна Србија из Лесковца, додељено признање за активан допринос развоју каријерног вођења у дуалном систему високог образовања.

Похвалнице су додељене пракси **„Дан образовања и каријере“** Школе за текстил и дизајн из Лесковца, за препознавање значаја вршњачког приступа у каријерном информисању ученика основне школе; пракси **„Ученик у фокусу - од личних интересовања до избора средње школе“,** Основне школе „Бранко Радичевић“ из Стапара, за истицање важности индивидуализоване каријерне подршке ученицима у руралној средини; пракси **„Која зелена каријера је за мене?“,** Гимназије „Вук Караџић“ из Трстеника, за концептуално повезивање каријерног вођења са зеленим занимањима и одрживим развојем, као и пракси **„Радионице за средњошколце: Открој шта желиш“,** Факултета за медије и комуникације из Београда, за препознавање вредности савремених методологија у циљу упознавања ученика средње школе са студијским програмима.

Ново издање приручника „Каријерно вођење и саветовање“ доноси 18 нових активности за развој вештина управљања каријером

Настављајући иницијативу започету још 2014. године, *Euroguidance* центар у Србији објавио је ново издање **приручника „Каријерно вођење и саветовање“**, које доноси 18 нових примера активности намењених наставницима, стручним сарадницима, омладинским радницима и другим практичарима који се баве каријерним вођењем и саветовањем.

Приручник наставља традицију размене добре праксе међу каријерним практичарима, засновану на принципу „од наставника за наставнике“. Активности које су уврштене у ово издање осмислили су и успешно применили практичари из различитих образовних установа широм земље, са циљем да колегама понуде инспирацију и конкретне моделе рада који могу да се прилагоде различитим образовним контекстима.

Овогодишњи приручник прати савремене изазове и потребе каријерног вођења, те су активности усмерене на развој кључних вештина које младима и одраслима помажу да доносе информисане образовне и професионалне одлуке. Посебан акценат је на упознавању света рада путем непосредних сусрета са професионалцима и реалним радним окружењем, истраживању различитих занимања и образовних могућности, као и на развоју способности да се информације критички процењују и користе у планирању каријере.

Велики број радионица посвећен је развоју вештина самопроцене, односно препознавању сопствених интересовања, способности, вредности и потенцијала, као и њиховом повезивању са избором образовања и занимања. Приручник се бави и темама које постају све значајније у савременом свету рада, попут развијања отпорности и прилагодљивости на промене, доношења каријерних одлука, препознавања преносивих вештина, квалитетне комуникације и превазилажења стереотипа при избору занимања.

Међу активностима се налазе и иновативни приступи који користе дигиталне технологије и вештачку интелигенцију за истраживање занимања и планирање каријере. Посебну вредност представљају активности намењене ученицима уметничких школа, које их упознају са разноврсним могућностима професионалног развоја у области уметности, као и радионице које подстичу разумевање зелених занимања и одрживог развоја.

Ново издање доноси и активности намењене различитим циљним групама – од ученика основних и средњих школа, преко младих у периоду професионалних транзиција, до полазника функционалног основног образовања одраслих. Поред рада са ученицима, приручник препознаје значај сарадње са родитељима у процесу професионалне оријентације и приказује примере активности које додатно јачају њихову улогу као подршке у доношењу каријерних одлука.

Све активности из приручника биће доступне и појединачно у онлајн Бази активности КВиС, где могу да се претражују према циљној групи и тематској области, чиме се наставницима и другим практичарима додатно олакшава избор садржаја који одговарају потребама њихових ученика и учесника.

Објављивањем новог издања, *Euroguidance* центар наставља да пружа подршку професионалном развоју каријерних практичара и њиховој свакодневној пракси у области КВиС. Нови приручник представља још један корак ка оснаживању наставника и стручних сарадника да спровођењем савремених, креативних и практичних активности помогну младима и одраслима да боље упознају себе, разумеју свет рада и самостално планирају свој образовни и професионални пут.

НАЦИОНАЛНА *EUROGUIDANCE* И *EUROPASS* КОНФЕРЕНЦИЈА ОДРЖАВА СЕ 28. ОКТОБРА У БЕОГРАДУ

Национална *Euroguidance* и *Europass* конференција „Каријерно вођење у Србији и Европи“ одржава се 28. октобра 2026. године у Београду. На конференцији учествује око 120 учесника - представника сектора образовања, запошљавања и рада са младима заинтересованих за теме у области каријерног вођења. Учесници конференције имају прилику да се упознају са актуелностима и новинама, као и примерима добре праксе у области каријерног вођења из Србије и других земаља Европе. Као посебан сегмент у оквиру конференције издваја се свечано проглашење награђених пракси на овогодишњем Националном такмичењу добрих пракси у области КВиС. Представници Европског центра за развој стручног образовања - *CEDEFOP* представиће нови Оквир за целоживотно вођење, а у оквиру панел-дискусије, говориће се компетенцијама каријерних практичара дефинисаних новим Правилником о стандардима услуга КВиС. Учесници конференције имаће прилику да се упознају и са различитим начинима на које могу да користе *Europass* алате у циљу подршке корисницима у развоју вештина управљања каријером. Детаљније информације о конференцији доступне су на веб-сајту националног *Euroguidance* центра, на линку *euroguidance.rs/*

ТВОЈ СЛЕДЕЋИ КОРАК

– ВЕБИНАРИ ЗА УЧЕНИКЕ, СТУДЕНТЕ, РОДИТЕЉЕ И НАСТАВНИКЕ

Доношење одлуке о избору средње школе/факултета представља једну од првих важних одлука коју доносимо у животу. Како процес доношења одлуке обухвата неколико фаза и више корака које је потребно да преузмемо како бисмо донели одлуку, процес избора средње школе/факултета неким ученицима зна да буде врло стресан период. Како би се пружила подршка овом процесу, Тим за каријерно вођење и саветовање Фондације Темпус организује бесплатне вебинаре намењене пре свега ученицима, али и студентима, родитељима, наставницима и другима који су заинтересовани за теме у области каријерног развоја. Теме вебинара осмишљене су тако да учеснике, корак по корак, проведу кроз цео процес: од почетка школске године, преко избора средње школе/факултета, до писања првог *CV*-ја. У зависности од узраста и интересовања учесника, вебинари могу да се прате и појединачно. Учесници могу да се пријаве самостално, а уколико то желе, наставници могу да пријаве и цело одељење или групу ученика која ће заједно пратити вебинар. Информације о вебинарима, терминима њиховог одржавања и начинима пријаве доступне су на линку *obrazovanje.rs/upis*

ПРЕГЛЕД ОДРЖАНИХ ДОГАЂАЈА И НОВИХ ИНИЦИЈАТИВА НА МЕЂУНАРОДНОМ НИВОУ

Нови правци у каријерном вођењу: одрживост, компетенције и зелена занимања

Питања еколошке свести и социјалне правде постају све актуелнија у области каријерног вођења и саветовања, а фокус је на подршци у развоју каријера које су еколошки одрживе и друштвено одговорне. Одрживе професије те разматрање начина путем којих може да се подстакне избор професија које имају позитиван еколошки и друштвени утицај, издвајају се као неке од главних тема овогодишње *NICE* конференције која је одржана у Атини, од 16. до 19. септембра. Конференција *Green Guidance: Interpretations and implications* имала је за циљ да окупи професионалце, каријерне практичаре и истраживаче у области КВиС како би разменили своја искуства на тему зеленог вођења и сазнали више о подршци корисницима који траже запослење у новим, зеленим секторима, те компетенцијама за зелено доба потребним онима који пружају услуге КВиС. Више информација о догађају, као и материјали доступни након догађаја, могу да се пронађу на линку: *nice-network.eu/Events/Athens-2026/.*

IAEVG 2026: Нове перспективе за будућност каријерног вођења

Конференција Међународне асоцијације за образовно и каријерно вођење - *IAEVG* под називом *Navigating the Future* одржава се од 25. до 27. новембра 2026. године у Окланду (Нови Зеланд).

Главни фокус конференције је на разматрању нових перспектива у теорији, пракси и истраживању каријерног вођења у контексту глобалне сарадње.

Конференција је намењена професионалацима из области образовања, запошљавања и социјалних политика, укључујући истраживаче, доносиоце политика и каријерне практичаре. Идеја је да се, на основу бројних тема попут менталног здравља и благостања, будућих праваца у истраживању КВиС, међугенерацијског преношења знања, те развоја одрживих система КВиС, повежу традиција и иновација, користећи културно наслеђе као водич за решавање савремених изазова у области каријерног вођења.

Више информација о овогодишњој конференцији доступно је на линку: *iaevgconference.co.nz/*

Дигитална трансформација каријерно вођења: Утисци са Прекограничног семинара *Euroguidance* мреже 2026

Дигитална трансформација убрзано мења савремено тржиште рада. Аутоматизација и вештачка интелигенција отварају нове прилике, а технологија подстиче нове начине истраживања занимања и планирања каријере. Сходно томе, сада већ традиционалне методе каријерног вођења добијају потпуно нове облике. Управо овим темама бавили су се учесници овогодишњег Прекограничног семинара *Euroguidance* мреже (*Cross-Border Seminar*), одржаног 9. и 10. јуна 2026. године у Будимпешти (Мађарска). Семинар је окупио око 60 каријерних практичара и стручњака који су, активним учешћем у радионицама, анализирали савремене дигиталне сервисе и алате који се користе у услугама КВиС те разматрали потенцијалне ризике и етичке дилеме у њиховој примени. Радионице су обухватале теме попут развијања дигиталне писмености, могућности коришћења различитих онлајн тестова у процесу доношења каријерних одлука, комбинацију дигиталних алата и људског приступа, интеграцију практичних алата у школске програме и многе друге.

На једној од радионица, коју су водили представници наше земље из пројекта Знањем до посла, представљена је и примена *VR* технологија за симулацију стварних послова и радних окружења. Поред поменутих дигиталних алата – *VR* наочара, учесници су имали прилику да анализирају предности попут веће ангажованости младих, као и изазове коришћења дигиталних технологија, уз закључак да технологија подржава, али не замењује улогу саветника.

Догађај је био прилика да се размене искуства и примери добре праксе међу колегама широм Европе и подстакао је идеје за креирање неких нових дигиталних алата у пракси и развој иновативних метода у каријерном вођењу. Материјали са семинара су доступни на званичној страници догађаја: *cbs2026.ampeu.hr/*

Euroguidance мрежа организовала два међународна вебинара о тржишту рада и инклузивном каријерном вођењу

Европска *Euroguidance* мрежа наставила је током 2025. и 2026. године да пружа подршку каријерним практичарима широм Европе организовањем стручних вебинара посвећених актуелним темама у области каријерног вођења и саветовања.

У новембру 2025. године одржан је вебинар ***„Empowering clients in their careers: Using online labour market information, tools and resources",*** посвећен коришћењу информација о тржишту рада у процесу каријерног вођења. Вебинар су организовали национални *Euroguidance* центри из Србије и Белгије. Учесници су током вебинара имали прилику да сазнају како да пронађу поуздане изворе података о тржишту рада, на који начин да их примене у раду с младима и одраслима, као и како да корисницима помогну да доносе информисане одлуке о образовању и каријери. Посебан акценат је на развоју компетенција каријерних практичара за тумачење и примену дигиталних извора информација, база података и других онлајн алата.

Други вебинар, ***„Inclusive career guidance - Theory and practice",*** одржан у марту 2026. у организацији националних *Euroguidance* центара из Финске и Литваније, био је посвећен развоју инклузивних услуга каријерног вођења. Стручњаци из различитих европских земаља представили су теоријске приступе инклузивном каријерном вођењу, као и практичне методе за рад са ученицима са посебним образовним потребама. Посебна пажња посвећена је конкретним алатима за планирање каријере и методи „7 питања", која пружа структурисану подршку у процесу професионалне оријентације.

Видео-снимци вебинара доступни су за преглед на веб-сајту европске *Euroguidance* мреже, путем линка: *euroguidance.eu/resources/video-gallery/recorded-webinars*

У Братислави одржана међународна конференција о улози каријерног вођења у зеленој транзицији и одрживом развоју

Међународна конференција ***„Career guidance and social & ecological transformation",*** одржана је 25. марта 2026. године у Братислави (Словачка), као завршни догађај Еразмус+ пројекта ***Exploring Green Guidance.*** Конференција је окупила каријерне практичаре, истраживаче и стручњаке из више европских земаља како би разменили искуства и разговарали о улози каријерног вођења у одговору на изазове климатских промена и одрживог развоја.

Током конференције истакнуто је да каријерно вођење може да има значајну улогу у подршци појединцима да доносе професионалне одлуке које узимају у обзир не само потребе тржишта рада, већ и друштвене и еколошке изазове. Учесници су разматрали на који начин каријерни саветници могу да помогну корисницима да разумеју промене које зелена транзиција доноси свету рада, као и да развију компетенције потребне за одрживу будућност. Представљени су и резултати пројекта *Exploring Green Guidance,* практични алати развијени у оквиру пројекта, као и искуства практичара који су тестирали методе и алате за интегрисање принципа одрживости у свакодневни рад са корисницима.

Конференцију је организовала Словачка асоцијација за каријерно вођење и развој каријере, заједно са партнерима на Еразмус+ пројекту ***Exploring Green Guidance.*** Материјали са конференције, укључујући презентације и друга пратећа документа, доступни су на интернет страници пројекта *Green Guidance,* путем линка: *green-guidance.eu/keynotes-and-presentations-from-the-conference-career-guidance-and-social-ecological-transformation-bratislava-25-03-2026*

Образовање пред изазовима будућности – европска конференција *ECER* 2026

У Тампереу (Финска), у периоду од 18. до 21. августа 2026. године, одржана је **Европска конференција о истраживањима у образовању *(European Conference on Educational Research – ECER 2026),*** један од најзначајнијих међународних скупова у области истраживања образовања. Конференција је окупила велики број истраживача, наставника и стручњака из више од 70 земаља, пружајући простор за размену научних сазнања, искустава и примера добре праксе у области образовања.

Овогодишња конференција одржана је на тему **„Знање и деловање: Промене и могућности у истраживању образовања"** ***(Knowing and Acting: The changing conditions and potentials of education research),*** која је подстакла учеснике да размотре како савремена истраживања образовања могу да допринесу решавању сложених друштвених изазова. Акценат је стављен на утицај геополитике, дигиталних технологија, вештачке интелигенције, климатских промена, дезинформација и других глобалних процеса на долажење до научних сазнања у образовању и њихову каснију примену.

Током конференције представљени су резултати најновијих истраживања из различитих области образовања, укључујући анализе образовних политика, изазови инклузивног образовања, професионалног развоја наставника, високог образовања, затим дигитално учење, образовање одраслих и каријерно вођење и саветовање. Једна од централних порука конференције била је да истраживања образовања имају кључну улогу у разумевању савремених друштвених промена и пружању подршке развоју одрживих, инклузивних и квалитетних образовних система. Истакнута је потреба за јачањем сарадње истраживача, доносилаца одлука и практичара у образовању, као и за развојем интердисциплинарних приступа који могу да одговоре на изазове савременог друштва.

Конференцију је организовало **Европско удружење за истраживања у образовању *(European Educational Research Association - EERA)*** у сарадњи са Универзитетом у Тампереу.

ВЕСТИ О СТУДИЈСКИМ ПОСЕТАМА – РЕГИОНАЛНОЈ САРАДЊИ

Прелазак из образовања на тржиште рада: Студијска посета Словенији и Хрватској

Национални *Euroguidance* центри из Словеније и Хрватске организовали су у марту 2026. године студијску посету под називом „Прелаз из образовања на тржиште рада" *(Transition from Education to the Labour Market),* окупивши том приликом учеснике из седам земаља (Ирска, Летонија, Холандија, Немачка, Словенија, Хрватска и Србија). Циљ посете је био да се учесници упознају са примерима добре праксе двеју земаља домаћина те да међусобно размене искуства и развију нове идеје за примену у контексту установа у којима раде.

Програм посете је укључио теренске посете националним службама за запошљавање Словеније и Хрватске, средњим школама и факултетима, центрима за развој каријере, као и организацијама за стручно оспособљавање ученика. Више о студијској посети доступно је на линку *ampeu.hr/novosti/euroguidance-odrzao-medjunarodni-studijski-posjet-prijelaz-iz-obrazovanja-na-trziste-rada,* а онлајн брошура коју су припремили учесници студијске посете са примерима своје праксе може да се пронађе на следећем линку: *https://euroguidance.rs/wp-content/uploads/2026/09/study_visit_booklet_2026.pdf*

Представници *Euroguidance* и *Europass* центара окупили се на студијској посети у Београду

Национални *Euroguidance* и *Europass* центри Србије организовали су 22. и 23. јуна 2026. године у Београду студијску посету за представнике ових центара у региону.

У студијској посети учествовало је 15 учесника – из Црне Горе, Северне Македоније, Словеније и Србије. Током два радна дана, представници центара представили су кључне активности и националне пројекте значајне за унапређење система и праксе каријерног вођења и саветовања у овим државама. Посебан фокус је на сарадњи и синергији *Euroguidance* и *Europass* центара на националном и интернационалном нивоу. Учесници су поделили искуства из сарадње ових центара са другим европским мрежама и програмима (*EURES, EQF,* Еразмус+ путем *TCA* активности и друге).

Учесници су поделили преглед рада и контекста својих националних *Euroguidance* и *Europass* центара: које су кључне активности које се спроводе у овим центрима у наведеним државама, која је стратегија и принцип у осмишљавању и реализацији ових активности, као и у оквиру којих институција центри функционишу. Током тематских сесија, дискутовано је о следећим питањима: како да се процене потребе каријерних практичара у овим националним контекстима и како да се адекватно одговори на уочене потребе. Учесници су разменили примере добре праксе, препоруке али и потешкоће с којима се суочавају у свом раду на досезању циљне групе, односно како информације, ресурси и активности могу да се поделе са што више каријерних практичара којима су потребни путем комуникацијских стратегија и промоције, као и организацијом догађаја. Размењене су праксе и искуства рада на унапређењу компетенција каријерних практичара и пружања корисничке подршке свим циљним групама ова два центра – наставницима, ученицима, студентима и др.

Теме које су се издвојиле као посебно значајне за *Euroguidance* и *Europass* центре у региону су даља професионализација и подршка унапређењу знања и праксе каријерних практичара, укључујући стварање и одржавање заједница практичара, досезањем одређених секундарних циљних група (попут родитеља и послодаваца), као и развојем ресурса за подршку корисницима у приступу и употреби *Europass* алата.

С обзиром на то да државе у региону деле значајне сличности у образовном и систему каријерног вођења и саветовања, ово је била корисна прилика за учење од колега из региона и размену искуства, као и за планирање примене уочених добрих пракси из једне државе у другим регионалним државама. Учесници су разматрали форме учења и професионалног усавршавања које би могле да допуне развој компетенција каријерних практичара поред оног што већ може да се стекне на семинарима и вебинарима који се организују. Такве прилике укључују студијске посете у региону за каријерне практичаре, посматрање на послу, менторства и друге.

ПРЕГЛЕД НОВИХ ПУБЛИКАЦИЈА

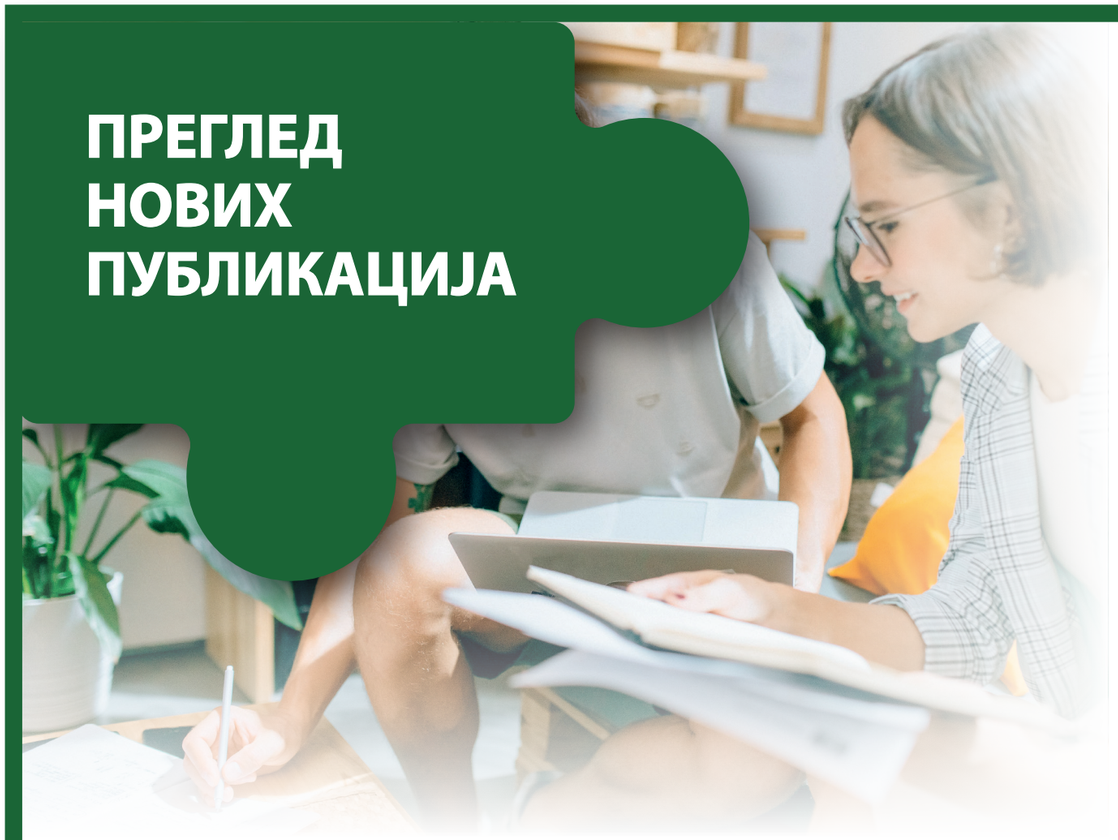

Фактори успеха онлајн каријерног вођења - искуства из Холандије

Национални *Euroguidance* центар у Холандији истраживао је факторе који треба да се уваже приликом спровођења услуга каријерног вођења и саветовања (КВиС) путем информационо-комуникационих технологија (енгл. *E-guidance*). Као извор података за истраживање коришћени су европски примери добре праксе КВиС, а резултати показују да је важно да онлајн КВиС буде интегрисан у систем КВиС као његов део, а не засебна услуга, и да је потребно да квалитет услуга у оквиру онлајн КВиС буде конзистентан без обзира на начин комуникације. Важно је да се обезбеди и подршка развоју компетенција каријерних практичара који спроводе онлајн КВиС, а пожељно би било и обезбеђивање националне платформе која би широј заједници омогућила преглед и приступ свим доступним услугама КВиС у земљи. Више о закључцима и препорукама поменутог истраживања доступно је на линку: *euroguidance.nl/wp-content/uploads/2025/09/Infographic-Success-factors-of-eguidance.pdf*

Зелено каријерно вођење у пракси: Приручник за каријерне практичаре

У оквиру пројекта *Green Guidance: Career support for sustainable life choices,* који се спроводи у сарадњи стручњака и истраживача у области КВиС из пет земаља (Словачка, Чешка, Пољска, Португал и Норвешка), развијена је публикација у виду приручника за каријерне практичаре под називом *Exploring Green Guidance: A handbook for practitioners.* Приручник има за циљ да најпре пружи информације каријерним практичарима о концепту зеленог вођења (енгл. *Green Guidance*) и начинима на које може да се спроводи. У приручнику су дате смернице за приступ каријерних практичара клијентима када разматрају своје каријерне одлуке у контексту одрживости и утицаја на животну средину, а посебан део посвећен је етичким принципима у области зеленог вођења. Целокупна публикација на енглеском језику доступна је за читање на следећем линку: *green-guidance.eu/wp-content/uploads/2025/12/EGG5-Green-Guidance-Handbook-1.pdf*

Дигитализација, вештачка интелигенција и вештине: Шта доноси нова публикација *CEDEFOP*-а

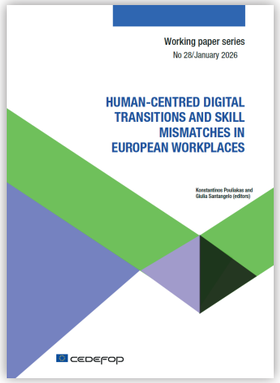

Европски центар за развој стручног образовања *(CEDEFOP)* објавио је почетком 2026. године публикацију на тему дигиталних транзиција и неусклађености вештина са потребама радних места у Европи, под називом *Human-centred digital transitions and skill mismatches in European workplaces.* Имајући у виду све већи утицај дигитализације и вештачке интелигенције на природу рада и захтеве за нове вештине у оквиру занимања, поставља се питање какве последице ће то да остави на дугорочном плану у области запошљавања. У раду се разматрају могућности послодаваца да одговоре на потребе усклађивања вештина са потребама радних места, прилике за усавршавање запослених и њихова мотивација за учешће у обукама за развој дигиталних вештина, на који начин могу да се мапирају вештине које недостају на европском тржишту рада, као и утицај дигиталних транзиција на образовни контекст. Публикација на енглеском језику доступна је за читање на линку: *cedefop.europa.eu/files/6228_en.pdf*

Национални оквири квалификација као подршка развоју вештина

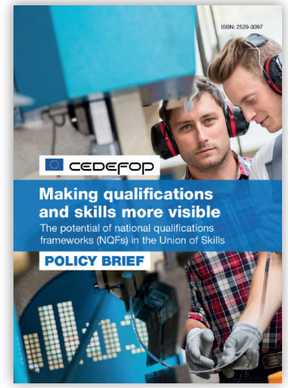

Од 2012. године, Европски центар за развој стручног образовања *(CEDEFOP)* редовно објављује *Инвентар националних оквира квалификација (NQFs),* који представља систематичан преглед развоја и имплементације оквира квалификација широм Европе. Инвентар има за циљ мапирање напретка земаља у успостављању националних оквира везаних за Европски квалификациони оквир *(EQF).* Крајем 2025. године, *CEDEFOP* је објавио анализу националних оквира квалификација у **контексту иницијативе *Уније вештина.*** Анализа се углавном ослања на информације из поменутих инвентара националних оквира квалификација, ажурираних у сарадњи са Европском комисијом, Европском фондацијом за обуке *(European Training Foundation - ETF)* и земљама које учествују у процесу Европског оквира квалификација. Публикација на енглеском језику је доступна за читање на линку: *cedefop.europa.eu/files/9207_en.pdf*

Подршка међународној мобилности путем каријерног вођења: Нови приручник за практичаре

У условима све већих могућности за мобилност у области образовања, рада и усавршавања, каријерни практичари имају важну улогу у пружању подршке корисницима који разматрају развој свог образовног и каријерног пута у међународном окружењу.

Како би оснажила каријерне практичаре на овом пољу, *Euroguidance* мрежа објавила је приручник *MOBILITY GUIDANCE: Handbook for guidance practitioners.* Публикација је намењена каријерним практичарима у различитим областима и пружа смернице за подршку корисницима који планирају мобилност у области образовања, рада и усавршавања.

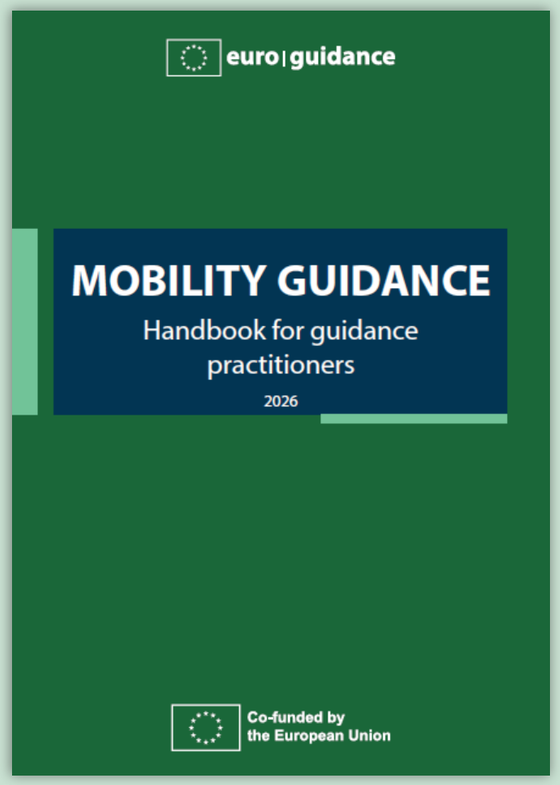

Приручник обухвата теме као што су разумевање мотивације корисника за мобилност, информисање о могућностима у другим земљама, припрема за живот и рад у новом окружењу, као и подршка у препознавању вредности и компетенција стечених кроз искуство мобилности. Посебна пажња посвећена је улози каријерног практичара у различитим фазама мобилности – пре, током и након повратка корисника.

Поред теоријских основа, приручник садржи практичне смернице и ресурсе који могу да се користе у свакодневном раду с корисницима. На овај начин, публикација доприноси развоју квалитетнијих услуга КВиС и јачању европске димензије каријерног вођења.

Приручник је доступан за читање на веб-сајту *Euroguidance* мреже, путем линка: *euroguidance.eu/resources/publications/other-publications/mobility-guidance-handbook-for-guidance-practitioners.*

МЕЂУНАРОДНА ИНИЦИЈАТИВА

- *УНАПРЕЂЕЊЕ ИНКЛУЗИЈЕ КРОЗ КАРИЈЕРНО ВОЂЕЊЕ И САВЕТОВАЊЕ*

Иницијатива „Унапређење инклузије кроз каријерно вођење и саветовање" *(Enhancing Inclusion through Guidance)* је трогодишња иницијатива коју заједнички спроводе националне Еразмус агенције из пет држава у сарадњи са националним *Euroguidance* центрима, а са циљем испитивања могућности које каријерно вођење нуди као механизам социјалне инклузије. Овом иницијативом координира Фондација Темпус, као национална Еразмус+ агенција Србије, и спроводи је у сарадњи са колегама из националних агенција Аустрије, Данске, Естоније и Литваније. Од 2024. године, у оквиру ове иницијативе одржано је укупно пет *TCA* догађаја који за циљ имају размене добрих пракси и умрежавање практичара на нивоу Европе *(TCA - Training and Cooperation Activities).* На сваком догађају каријерни практичари су имали прилике да чују о примерима добре праксе инклузивног каријерног вођења за младе са сметњама у развоју, за младе са потешкоћама у учењу, за младе из социјално маргинализованих заједница (са фокусом на младе учеснике из ромских и избегличких заједница), али и о улози каријерног вођења у превенцији осипања у критичним периодима транзиције из основног у средњошколско образовање.

У наставку је приказ активности обучавања и сарадње које су одржане током 2026. године, а у оквиру ове трогодишње иницијативе.

Током априла 2026. године у Виљнусу (Литванија) одржан је *TCA* догађај посвећен развоју услуга каријерног вођења за ученике са тешкоћама у социо-емоционалном развоју, тешкоћама у учењу и проблемима у понашању. Током тродневног догађаја, учесници пленарних предавања и интерактивних радионица су имали прилику да се упознају са смерницама за развој и прилагођавање услуга КВиС у складу са индивидуалним потребама ученика, као и да се повежу и размене примере добре праксе са колегама из 20 земаља Европе. Материјали и фотографије са догађаја доступни су на линку *padlet.com/smpfondas/inclusive-career-guidance-supporting-students-with-emotional-l0xthj4q1dmpwigj.*

Последњи догађај у оквиру трогодишње иницијативе *Enhancing Inclusion through Guidance* био је тренинг који је организовала национална Еразмус агенција Данске и национални *Euroguidance* центар Данска. У овом четвородневном догађају учествовала су 34 каријерна практичара из 16 држава у Европи који су кроз различите врсте сесија размењивали искуства, примере добре праксе и смернице за инклузивну транзицију ученика са смањеним могућностима из основне школе у средње стручне школе.

Програм је омогућио учесницима да се упознају са информацијама и идејама на предавањима о различитим приступима инклузивним услугама каријерног вођења и саветовања, представљањем различитих делова система каријерног вођења у Данској и теренским посетама различитим врстама средњих школа али и установама које пружају услуге каријерног вођења и подршку при запошљавању.

Учесници су као најважније закључке издвојили: флексибилност образовног система Данске који доприноси спречавању осипања из образовног система, механизме за подршку ученицима за развој и превазилажење потешкоћа у социо-емотивном развоју уз подршку учењу и образовању. Практичари који су учествовали у Еразмус+ пројектима представили су како је та прилика помогла умрежавању са другим каријерним практичарима из Европе и унапређењу њихове праксе.

О наредним TCA догађајима у области образовања на којима Фондација Темпус подржава учешће можете да се информишете на страници: *erasmusplus.rs/tca-dogadjaji-namenjeni-sektoru-obrazovanja/.*

ДОГАЂАЈИ И ИНИЦИЈАТИВЕ НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

Радионице о унапређењу каријерног вођења у дуалном образовању

Током 2026. године, Канцеларија за дуално образовање и Национални оквир квалификација организовала је две радионице у циљу унапређења програма и услуга каријерног вођења и саветовања (КВиС) у систему дуалног образовања.

Током марта, у оквиру пројекта „Подршка реформи дуалног система средњег стручног образовања и Националном оквиру квалификација у светлу целоживотног учења у Србији" одржана је радионица на којој су представљени резултати истраживања и евалуације примене КВиС програма у систему дуалног образовања које је спровео Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду. У оквиру истог пројекта, крајем маја одржана је радионица на којој су представљени резултати истраживања посвећени каријерном вођењу у програмима високог образовања који се реализују по дуалном моделу. Резултате истраживања представили су професори Академије струковних студија Политехника из Београда на којој је недавно дипломирала прва генерација студената која се школовала по дуалном моделу.

Корак до избора факултета: Виртуелни сајам образовања Универзитета у Београду

Универзитет у Београду организовао је у периоду од 3. до 6. фебруара 2026. године Виртуелни сајам образовања. Посетиоци, ученици средњих школа, имали су прилику да током догађаја сазнају више о свим факултетима који су саставни део београдског универзитета комуникацијом са представницима ових установа. Све презентације факултета доступне су на *YouTube* каналу Универзитета у Београду, на линку: *youtube.com/univerzitetubeogradu*

Пројекат *Припрема за стручно образовање кроз каријерно вођење и саветовање*

Током догађаја одржаног 12. и 13. фебруара 2026. године у Београду представљен је регионални пројекат „Припрема за стручно образовање кроз каријерно вођење и саветовање". Пројекат спроводи Агенција за образовање и интернационализацију Аустрије - *OeAD* у сарадњи са националним партнерима на територији Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине у циљу унапређења услуга професионалне оријентације, са акцентом на преласку ученика из основног у средње стручно образовање. Пилот фаза пројекта спроводи се у сарадњи 12 основних и 6 средњих стручних школа у Београду, Руми, Вршцу, Пожаревцу, Свилајнцу и Неготину.

Истраживање КОМС-а о каријерним потребама младих

Током августа, Кровна организација младих (КОМС) објавила је Алтернативни извештај о положају и потребама младих за 2026. годину. Извештај покрива низ тема важних младима, а као једна од кључних потреба младих истиче се унапређење запошљивости. Сходно томе, налази истраживања указују на то да се преко 55% младих не бави занимањем за које се школовало, те да свега 58% запослених младих има уговор о раду. Нешто више од половине младих похађало је радну праксу, а 68% њих наводи да за ангажовање на пракси нису добили новчану надокнаду. У потрази за запослењем, млади најчешће проведу од шест месеци до годину дана, а као најважније факторе задовољства послом наводе поштовање радних права те адекватну зараду, могућност напредовања и добре односе са колегама. Извештај у целини доступан је на веб-сајту КОМС-а, на линку *koms.rs/wp-content/uploads/2026/08/Alternativni-izvestaj-2026.pdf*

Одржани Дани каријерног вођења и саветовања

Крајем новембра 2025. године, у оквиру Међународног месеца каријере, *Euroguidance* центар одржао је **Дане каријерног вођења и саветовања.** Догађај је окупио око 100 каријерних практичара из области образовања, запошљавања и рада са младима, пружајући на тај начин прилику за размену искустава, представљање примера добре праксе и унапређење знања о савременим приступима каријерном вођењу и саветовању.

Програм је обухватио низ радионица, панел-дискусија и пленарних сесија посвећених различитим аспектима подршке развоју каријере.

Материјали са радионица и представљени дигитални алати доступни су на веб-страници националног *Euroguidance* центра: *euroguidance.rs/odrzani-dani-kvis-2025 .*

EUROPASS ДОКУМЕНТ О МОБИЛНОСТИ – НОВ НАЧИН ИЗРАДЕ И СМЕРНИЦЕ

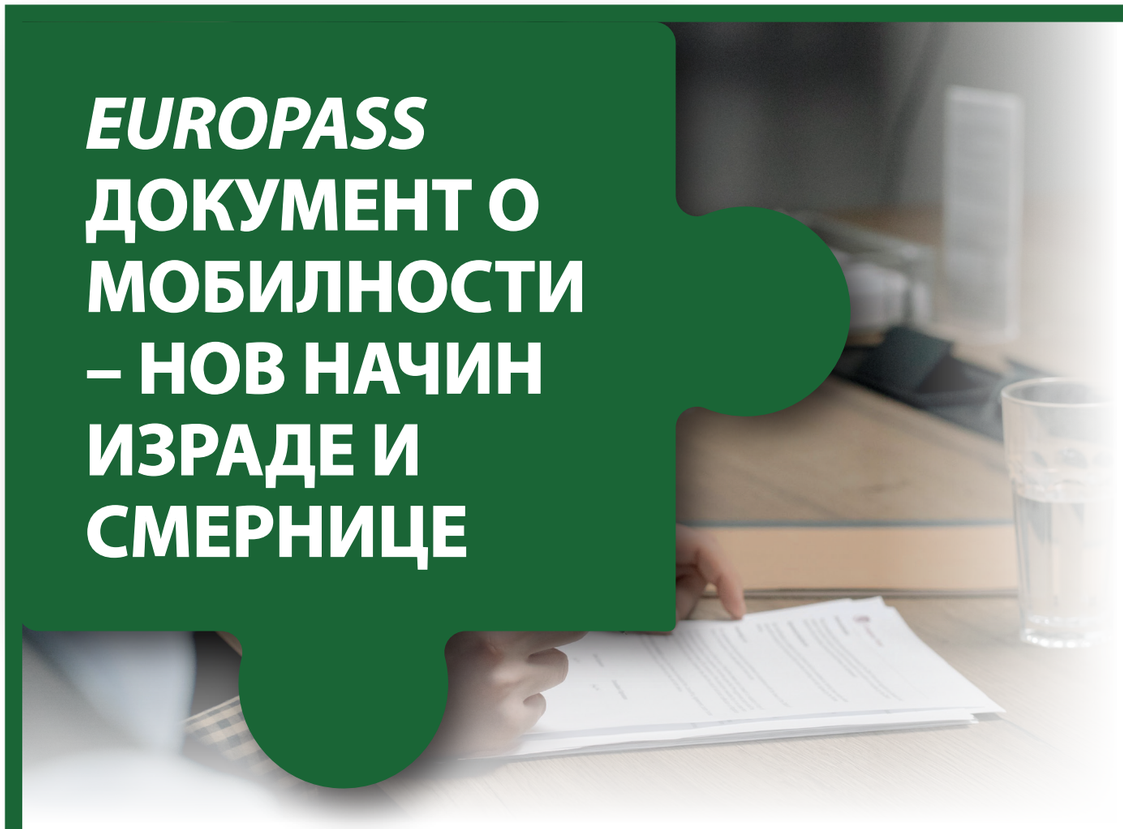

europass

Уколико сте до сада имали прилике да боравите у иностранству ради учења или професионалног усавршавања или то планирате, извесно је да ћете се сусрести са једном врстом потврде која носи назив ***Europass* документ о мобилности.**

Шта је *Europass* документ о мобилности?

То је документ који се издаје учеснику који организовано борави у иностранству са циљем рада или учења. У документу се описују знања и вештине које учесник стиче током мобилности, те служи као потврда стечених компетенција. Ово је алат који се најчешће користи као врста стандардизоване и верификоване потврде у којој су наведене вештине стечене током мобилности ученика, студената, наставника, васпитача или ненаставног особља у оквиру Еразмус+ пројекта.

Након завршетка периода боравка у иностранству ради учења или професионалног усавршавања, овај *Europass* документ је вредан део портфолија наставника и ученика који сведочењем о исходу мобилности доприноси транспарентности и комуницирању компетенција. Због тога већина наставног особља и учесника који из Србије долазе на мобилности у иностранству бирају управо овај алат. У периоду од 2017. до 2026. године национални Europass центар издао је овај документ за више од 3500 корисника – учесника мобилности из Србије.

Од 2024. године Европска комисија донела је одлуку о промени начина израде овог документа, а у циљу стандардизације овог процеса међу националним *Europass* центрима, као и већег степена дигитализације самог процеса. У претходном периоду одвијала се постепена транзиција, а од 1. јуна 2026. године национални *Europass* центар је званично прешао на нову процедуру.

Како до *Europass* документа о мобилности?

Нова процедура подразумева да корисници сами израђују Europass документ о мобилности путем Еразмус+ корисничког простора *(Beneficiary Module)*. Са циљем подршке корисницима у овом процесу, национални *Europass* центар Србије припремио је материјале и смернице доступне на овом линку: *europass.rs/europass-dokument-o-mobilnosti/*

Оно што је непромењено без обзира на начин израде јесте срж овог документа којом се посебна пажња и простор поклања исходима учења или професионалног усавршавања током мобилности. Управо на овај одељак документа треба посебно да обратите пажњу при самосталној изради, а у томе су од помоћи различити доступни оквири за описивање исхода. Два најчешће коришћена оквира су:

Европски оквир кључних компетенција за целоживотно учење

(The European key competence framework for lifelong learning) - Овај оквир заснован је на препоруци за целоживотно учење коју је Савет Европске уније усвојио у мају 2018. године, а којом се дефинише осам кључних компетенција важних за добробит и запошљивост грађана, као и за њихово активно учешће у заједници и социјалну инклузију. Ове компетенције су:

1 Комуникација на матерњем језику
означава способност да се изразе и преведу мисли, осећања и чињенице у усменој и писаној форми, и то у укупном друштвеном и културном контексту, у процесу образовања, у раду и општој комуникацији.

2 Комуникација на страном језику
широко је повезана са комуникацијом на матерњем језику, с тим да способност треба да варира између четири начина комуникације на страном језику – слушања, говора, читања и писања.

3 Основне компетенције у области природних наука, математике и технологије
означавају способност рачунских операција, и то на нивоу менталног рачунања и на нивоу писаног рачунања, како би се решили различити проблеми у свакодневним ситуацијама.

4 Дигитална компетенција
означава примену поузданог и компетентног коришћења електронских медија у раду, одмору и комуникацији.

5 Компетенција за учење
означава склоност и способност да се организује и регулише процес сопственог учења, што значи ефективно коришћење времена, стицање, примена и евалуација кључног знања – код куће, на послу, у процесу образовања и оспособљавања.

6 Интерперсоналне, интеркултуралне, друштвене и грађанске компетенције
означавају ефективно учешће у радном и друштвеном животу, укључујући способност решавања конфликата и ефикасну сарадњу са другима у различитим ситуацијама и контекстима.

7 Предузетнички и иновацијски дух
означава спремност за прихватање промена, подршку и адаптацију на промене, у складу са спољашњим условима, за преузимање одговорности за властите акције, развијање стратешких визија, постављање и остваривање задатака.

8 Културна свест и изражавање
означавају разумевање важности креативног изражавања идеја, искустава и емоција путем различитих медија укључујући музику, плес, књижевност и ликовну уметност.

Више информација о овом оквиру доступно је на линку у наставку: *op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/297a33c8-a1f3-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en*

На основу дугогодишњег искуства издавања *Europass* документа о мобилности за учеснике мобилности из Србије, национални *Europass* центар издваја неколико група вештина које су корисници најчешће користили и описивали у својим документима којима су комуницирали исходе учења или усавршавања. Након кратког приказа активности спроведених током мобилности, примарно се тежило томе да се опишу техничке, стручне односно вештине уже везане за посао, радну улогу или стручну област. Осим тога, корисници бирају да наведу и вештине које су важне и „преносиве" за различите задатке и области, попут: комуникацијских, дигиталних, организационих и језичких. Без обзира на одабир референтног оквира за представљање вештина и врста вештина које ће бити заступљене, важно је да оне буду описане на конкретан и концизан начин. Тако ће и послодавци који читају овај документ имати јаснију слику о компетенцијама носиоца документа.

Европска класификација компетенција, вештина и занимања

(European Skills, Competences and Occupations - ESCO) - Ова класификација нуди систематизацију и опис занимања која су важна за европско тржиште рада. Овај оквир може да буде посебно користан за мобилности у области средњег стручног образовања или практичних обука. Поред конкретних вештина везаних за одређена занимања, ова класификација садржи и описе међупредметних компетенција. Више информација о *ESCO* оквиру квалификација доступно је на линку: *esco.ec.europa.eu/en*

Поред наведена два оквира, доступни су и други који могу да се користе у сврхе дефинисања и описивања исхода учења и вештина стечених током мобилности (погледајте издвојен приказ)

Оквир компетенција за демократску културу, који је развио Савет Европе
rm.coe.int/prems-008318-gbr-2508-reference-framework-of-competences-vol-1-8573-co/16807bc66c

Оквир компетенција које је припремио *OECD*
oecd.org/en/about/directorates/directorate-for-education-and-skills.html

Оквир компетенција ученика за колаборативно решавање проблема који је развио тим *PISA-e*
oecd.org/en/topics/sub-issues/student-problem-solving-skills/pisa-2015-collaborative-problem-solving.html

Оквир интеркултуралних компетенција које је развио *UNESCO*
unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000219768

Оквир дигиталних компетенција, које је развила Европска комисија
joint-research-centre.ec.europa.eu/projects-and-activities/education-and-training/digital-transformation-education/digital-competence-framework-digcomp_en

Europass документ о мобилности је само један у скупу алата који је понудила *Europass* мрежа. Поред наведеног, најпознатији међу овим алатима је *Europass CV.* Ови алати су препознати на нивоу Европе, те су посебно корисни у професионалним ситуацијама које укључују партнере из иностранства (попут размена, посматрања на послу, студирања у иностранству и сл.). Активности *Europass* мреже на нивоу сваке државе спроводе национални *Europass* центри. Више о активностима Europass центра Србија можете да прочитате на сајту *europass.rs* .

МОБИЛНОСТ

DiscoverEU је иницијатива Европске уније која младима од 18 година из 27 држава чланица ЕУ, као и Норвешке, Исланда, Лихтенштајна, Турске, Северне Македоније и Србије, пружа прилику да освоје путну пропусницу и открију Европу путујући возом или, када је то оправдано, другим превозним средством.

DiscoverEU је од 2021. године део програма Еразмус+, а младима из Србије доступна је од 2022. године. Позив за пријаву кандидата расписује се два пута годишње – у пролећном и јесењем року.

DiscoverEU путна пропусница:

Добитници конкурса освајају *DiscoverEU* путну пропусницу, која омогућава путовање кроз чак 33 европске земље.

Пропусница омогућава:

- путовање у периоду од највише 30 дана (путна пропусница може да се користи у свим земљама које учествују у *DiscoverEU* иницијативи);
- до седам дана проведених у превозу;
- слободан избор дестинација током путовања.

Уколико учесници желе да користе брзе возове, спавања кола или више класе које захтевају резервацију, евентуалне додатне трошкове сносе сами.

Да ли знаш како да уштедиш на овом путовању?

Путна пропусница не укључује трошкове смештаја и исхране.

Зато се широм Европе организују *DiscoverEU meet-up* догађаји – кратки међународни сусрети намењени младим путницима.

Организатори *meet-up* догађаја обезбеђују смештај, храну, културне и едукативне активности, радионице, улазнице за музеје и друге садржаје у трајању до три дана. На тај начин, учесници лакше планирају свој буџет, а истовремено стичу нова пријатељства, развијају самосталност, комуникацијске вештине и упознају различите европске културе.

Пријави се!

Пријава се подноси путем Европског портала за младе, где су доступне све информације и упутства за учешће.

Конкурс се расписује два пута годишње:

- пролећни позив – најчешће у априлу;
- јесењи позив – најчешће у октобру.

Више информација је доступно на Европском порталу за младе: *https://youth.europa.eu/discovereu_en.*

Одржани *meet-up* догађаји у Београду

Октобар 2025.
– Понекад је довољан само један дан да се осетиш као код куће.

У октобру 2025. године Фондација Темпус угостила је 14 младих путника из Турске, Немачке, Естоније, Данске, Мађарске, Румуније и Словачке. За многе од њих, то је био први сусрет са Србијом и Београдом.

Дан смо започели шетњом кроз центар града, упознавајући их са местима која чине срце Београда. Од Славије до Кнез Михаилове улице, преко студентске четврти, учесници су имали прилику да чују занимљиве приче о историји, култури и свакодневном животу младих у Србији.

Након тога, уследила је посета Палати науке, где су путем интерактивних поставки истраживали науку на забаван начин, испробавали експерименте и откривали да је учење најлепше када се доживи.

Дружење смо завршили уз вечеру у ресторану на обали Саве.

После само два ноћења и једног заједничког дана, један од учесника је кратко и искрено сумирао целокупно искуство:

„Било је веома лепо и волео бих да је дуже трајало!"

Јун 2026.
– Београд је био наша заједничка адреса.

Само неколико месеци касније, Београд је поново био место сусрета младих из различитих делова Европе. Овога пута угостили смо 29 учесника који су током три ноћења и два испуњена дана откривали Србију упознавши њену културу, традицију, природу и људе.

Први дан започео је на Калемегдану, месту где се вековима укрштају историја и поглед на ушће Саве у Дунав. Ипак, овај сусрет није био само туристички обилазак. Учесници су заједничким снагама учествовали у изради кошница за пчеле. Кошнице су након радионице дониране, остављајући трајан траг овог сусрета и подсећајући да *DiscoverEU* и Еразмус+ нису само прилика за путовање, већ и прилика да својим активностима допринесемо локалној заједници и животној средини.

Поподне је било посвећено упознавању српске традиције у Етнографском музеју. Народне ношње, обичаји, слава, свадбена весеља и породичне вредности били су повод за бројне разговоре.

Вече је припало Скадарлији. Уз звуке традиционалне музике и атмосферу старог Београда, многи су по први пут научили кораке ужичког кола и уверили се да је плес универзални језик који не познаје границе.

Другог дана откривали смо један другачији Београд. Шетња Земуном и успон до куле на Гардошу открили су учесницима историју некадашњег пограничног града, док је крстарење Савом и Дунавом пружило прилику да престоницу упознају из потпуно новог угла.

Eurodesk (eurodesk.eu) – Твој водич ка новим приликама и искуствима

Било да се интересујете за могућности студирања, волонтирања, учешће у омладинским разменама, обављање стручне праксе или желите да се информишете о различитим приликама доступним младима у Европи, *Eurodesk* представља одлично место за информисање и проналажење релевантних прилика.

Eurodesk је европска мрежа која пружа поуздане информације младима, али и организацијама и професионалцима који раде са младима, о приликама за учење, обављање праксе, волонтирање, такмичење и пројектима за активно учешће у друштву. Данас мрежу чини више **од 3.500 локалних информатора (мултипликатора) у 36 европских земаља,** а национални *Eurodesk* центар у Србији је активан у оквиру Фондације Темпус још од 2019. године.

Поред информисања, *Eurodesk* младима и онима који с младима раде нуди и бесплатне водиче, публикације и дигитални алат *Opportunity Finder (https://programmes.eurodesk.eu/learning)*, који омогућава једноставну претрагу актуелних прилика широм Европе.

Март 2026.
- Добра припрема је пола успешног путовања.

Међународна мобилност почиње много пре самог путовања – добром припремом. Управо с тим циљем, Национални *Eurodesk* центар Србије је у марту 2026. године, у Европској кући у Београду организовао интерактивну радионицу „Како да се припремиш за размену, праксу и/или волонтирање у иностранству?", која је окупила **27 младих** заинтересованих за програме мобилности.

Интерактивним активностима, групним радом и разменом искустава, учесници су се упознали са различитим могућностима за учење, праксу и волонтирање у иностранству, али и са изазовима које таква искуства носе. Радионица је била прилика да млади препознају своје мотиве, стекну практична знања за планирање мобилности и добију корисне савете који ће им помоћи да се са више самопоуздања упусте у своје прво међународно искуство.

Национални *Eurodesk* центар – контакт подаци:

Адреса: Теразије 39, Београд;
Телефон: 011 33 42 430 (опција 1 или 2);
Имејл: *eurodesk@tempus.ac.rs.*

Подаци о националном *Eurodesk* центру у Србији могу да се пронађу на мапи контакта на званичном порталу *Eurodesk* међународне мреже *(map.eurodesk.eu/?countryId=RS).*

Европска недеља младих 2026

У Бриселу су се у априлу 2026. године поново окупиле хиљаде младих из целе Европе поводом Европске недеље младих, манифестације посвећене промовисању активног учешћа младих, солидарности и европских вредности. На свечаном отварању, одржаном у Европском парламенту, учествовали су и представници Фондације Темпус и Националног *Eurodesk* центра Србије, заједно са младим *DiscoverEU* амбасадорима, добитницима *DiscoverEU* путних пропусница, као и учесницима европских програма мобилности и волонтирања, попут програма Еразмус+ и Европске иницијативе за солидарност.

Овогодишње издање било је посебно, јер је обележило **30 година** европских програма солидарности, који су милионима младих пружили прилику да уче, волонтирају и допринесу развоју локалних заједница широм Европе. Посебан утисак оставила је изложба личних прича волонтера испред Европског парламента, међу којима су се нашла и **два сведочанства младих из Србије.** Њихове приче представиле су како једно међународно искуство може да допринесе личном развоју, стицању нових вештина и изградњи трајних пријатељстава.

Онлајн поставка може да се погледа на страници *Exhibition - Stories of Solidarity* у оквиру Европског портала за младе.

Информативни центар Фондације Темпус

Информативни центар Фондације Темпус пружа бесплатне информације и подршку свима који желе да сазнају више о могућностима за образовање, усавршавање, мобилност и професионални развој у Србији и Европи. Поред индивидуалног информисања, Информативни центар Фондације Темпус редовно организује радионице, презентације и друге информативне догађаје намењене младима, студентима, наставницима, родитељима и свим заинтересованим грађанима.

Посетите нас на адреси Теразије 39, Београд, сваког радног дана од 9 до 17 часова. Како бисмо сваком посетиоцу могли да посветимо довољно времена, **препоручујемо да посету претходно закажете** позивом на 011 33 42 430 (опција 1) или имејлом на адресу *info@tempus.ac.rs.*

ИНФОРМАТИВНИ ЦЕНТАР
ФОНДАЦИЈЕ ТЕМПУС

CEEPUS програм универзитетске размене

Central European Exchange Programme for University Studies (CEEPUS) је средњоевропски програм универзитетске размене који пружа могућност студентима, наставном и ненаставном особљу са високошколских установа да учествују у академској мобилности. Основни циљ овог програма је унапређење система образовања на високошколским установама земаља учесница програма.

CEEPUS програм је заснован на међународном споразуму чије су потписнице, осим Србије и Аустрија, Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарска, Северна Македонија, Мађарска, Молдавија, Пољска, Румунија, Словачка, Србија, Словенија, Хрватска, Црна Гора и Чешка.

Мобилности кандидата се у оквиру *CEEPUS* програма првенствено одвијају у оквиру тзв. мрежа, односно партнерства високошколских установа из земаља учесница програма, и усмерене су ка истраживању одређеног подручја које је од заједничког значаја за све високошколске установе које учествују у раду конкретне мреже. У ограниченом обиму, и кандидати изван мрежа могу да спроводе мобилности у оквиру *CEEPUS* програма (то су тзв. *freemover* мобилности), али се ове размене реализују под одређеним условима и између институција које су прихватљиве за учешће у програму.

Трајање размене зависи од врсте и категорије мобилности за коју се кандидат пријављује. Студенти у оквиру *CEEPUS* програма имају могућност да учествују у семестралним мобилностима, краћим академским размена током којих је предвиђено спровођење истраживања или писање мастер рада или докторске тезе, као и да учествују у краћим групним активностима (екскурзијама / зимским и летњим школама). Наставно особље у размени учествује како би на партнерској високошколској установи реализовало предавачке или менторске активности, а од школске 2025/2026. године у размени путем *CEEPUS* програма може да учествује и ненаставно особље које је запослено на високошколским установама и које активно учествује у раду мрежа, са циљем јачања капацитета саме мреже.

CEEPUS програм је основан 1994. године, а тренутно је актуелан четврти циклус спровођења овог програма *(CEEPUS IV)* који ће трајати до 2032. године.

Више информација о *CEEPUS* програму универзитетске размене је доступно на: *http://ceepus.rs* и *www.ceepus.info.*

ЕЛЕМЕНТИ ПОДРШКЕ РАЗВОЈУ ОБРАЗОВАЊА

Е+ Еразмус+ програм

ФТ Фондација Темпус

ФТ Фондација Темпус
- Циљна група
- Симбол елемента
- Назив елемента

Ив Изградња капацитета у високом образовању	**Мв** Мобилност у високом образовању											**Ст** Стипендије Размене студената и академског особља	**Ем** Еразмус Мундус Заједнички мастер програми
Шм Мобилност за опште образовање	**Вм** Мобилност за стручно образовање	**Ом** Мобилност за образовање одраслих	**Сп** Партнерства за опште, стручно и образовање одраслих	**См** Партнерства у области младих	**Ед** Eurydice Подаци о образовним системима у Европи	**Јв** Youthwiki Подаци о омладинским политикама у Европи	**Ег** Euroguidance мрежа за подршку каријерном вођењу и саветовању	**Ид** Информативни дани о Еразмус+ програму	**Кт** Контакт тачка за стране студенте	**Це** CEEPUS програм универзитетске размене	**Мм** Могућности за мобилност младих	**Ту** Могућности за тренинг и умрежавање омладинских радника	
Еп Еразмус повеља за високо образовање	**Мр** Мобилност омладинских радника	**Св** Партнерства у високом образовању	**Ик** Изградња капацитета у области рада са младима	**Ау** Пројекти за активно учешће младих	**Та** Тематске анализе и студије у области образовања	**Ин** Подршка интернационализацији високог образовања	**еТ** eTwinning Портал за сарадњу школа и предшколских установа	**Оп** Обуке за писање и спровођење пројеката	**Пм** Европски портал за младе	**Ср** StudyInSerbia.rs База образовних могућности за стране студенте	**Об** Obrazovanje.rs Националне базе образовних могућности	**Кв** Karijernovodjenje.rs База ресурса за каријерно вођење	
Жм Жан Моне	**Иб** Пројекти свесни изазова будућности	**Си** Савези за иновације	**Ев** Европски универзитети	**Ци** Центри за изврсност у стручном образовању	**По** Подршка развоју образовања	**Оп** Подршка омладинским политикама	**Ун** Подршка унапређењу наставе	**Вб** Вебинари за кориснике програма	**Ес** Eurodesk	**Рп** Радионице и предавања за ученике и студенте	**Иц** Информативни центар за младе	**Ок** Онлајн курс за каријерне практичаре	
Пс Партнерства у области спорта	**Нс** Непрофитни европски спортски догађаји	**Ан** Еразмус+ академије за унапређење образовања наставника	**Ис** Изградња капацитета у стручном образовању	**Пп** Праћење пројеката	**Еп** EPALE Платформа за образовање одраслих	**Ак** Акредитоване радионице стручног усавршавања	**Ит** Подршка коришћењу ИКТ алата у настави	**Кс** Стручне конференције и семинари	**Јп** Youthpass сертификат	**Еу** Europass	**Мд** Europass документ о мобилности	**Би** Europass Радна биографија	

ПРОЈЕКТИ ПОДРШКА ПОЛИТИКАМА ПОЈЕДИНЦИ

ФОНДАЦИЈА ТЕМПУС

Еразмус+

Обогаћује животе, шири видике.